

Zadanie egzaminacyjne

W sanatorium przebywa grupa 20 kuracjuszy. Osoby te mają zapewnionych 5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację. Posiłki przygotowywane są według zasad diety niskobiałkowej, w której dzienne zapotrzebowanie energetyczne wynosi 2200 kcal. Dzienna stawka żywieniowa dla kuracjusza wynosi 11 zł, w tym koszt obiadu 3,75 zł.

Opracuj projekt realizacji prac związanych z przygotowaniem dziennego żywienia dla 20 kuracjuszy.

Projekt realizacji prac powinien zawierać:

1. Tytuł pracy egzaminacyjnej.
2. Założenia, czyli dane niezbędne do opracowania projektu realizacji prac, wynikające z treści zadania i dokumentacji w formie załączników.
3. Zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty niezbędne do przygotowania 4 spośród 5 posiłków: śniadania, II śniadania, podwieczorku i kolacji dla 20 osób, w formie listy zbiorczej, przygotowanej do pobrania z magazynu (uwaga! w zapotrzebowaniu nie należy uwzględniać obiadu).
4. Kalkulację kosztów żywienia uwzględniającą całkowity i jednostkowy koszt dziennego żywienia (z uwzględnieniem podanego kosztu obiadu) oraz porównanie obliczonego dziennego jednostkowego kosztu żywienia wg jadłospisu z przyjętą dzienną stawką żywieniową, wraz z komentarzem odnoszącym się do tego porównania.
5. Wykaz zastawy stołowej potrzebnej do jednoporcjowego wydania posiłków wchodzących w skład dziennego wyżywienia dla jednej osoby.
6. Wykaz kolejnych prac niezbędnych podczas przygotowania obiadu, od pobrania surowców z magazynu do momentu ekspedycji potraw, w dowolnej formie np. listy czynności, schematu blokowego lub opisu wykonania potraw.
7. Ocenę jakości całodziennego żywienia zawierającą:
  - obliczone zawartości (w g) białka, tłuszczu i węglowodanów w całodziennym wyżywieniu dla 1 osoby,
  - obliczone wartości energetyczne (w kcal) białka, tłuszczów i węglowodanów z wykorzystaniem przeliczników Atwatera,
  - obliczoną wartość energetyczną całodziennego wyżywienia,
  - komentarz w odniesieniu do obliczonej rzeczywistej wartości energetycznej dziennego wyżywienia w porównaniu z założoną wartością zapotrzebowania energetycznego.

Do opracowania projektu realizacji prac wykorzystaj:

1. Jadłospis i normatywy surowcowe potraw – Załącznik 1.
2. Wykaz cen jednostkowych surowców i półproduktów z przelicznikiem jednostek – Załącznik 2.
3. Dane o zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów w posiłkach zgodnie z jadłospisem dziennym – Załącznik 3.

Uwaga! Obliczenia powinny być wykonywane i zapisywane z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Do sporządzenia zapotrzebowania żywnościowego i kalkulacji kosztów możesz wykorzystać propozycję wzoru tabeli – Załącznik 4.

Do opracowania projektu realizacji prac możesz wykorzystać kalkulator i linijkę.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 240 minut.

Załącznik 1.

Jadłospis i normatywy surowcowe potraw

Nazwa posiłku	Nazwa potrawy	Nazwa surowca/produktu	Ilość [g] / 1 porcję
I śniadanie	mleko	mleko	200
	pieczywo	chleb	50
		bułka	50
	masło	masło	10
	szynka gotowana	szynka gotowana	50
II śniadanie	bułka słodka	bułka słodka	50
Obiad	zupa ziemniaczana	marchew	15
		pietruszka	10
		seler	5
		ziemniaki	100
		mąka	5
		śmietanka	20
		zielona pietruszka	2
	jajo sadzone	jajo	50
		masło	5
	warzywa z wody	bukiet z warzyw mrożonych	100
		bułka tarta	10
		masło	10
	ziemniaki z masłem	ziemniaki	100
		masło	5
	kompot z truskawek	truskawki	80
cukier		10	
Podwieczorek	banan	banan	170
	wafle nadziewane	wafle nadziewane	25
Kolacja	makaron zapiekany	makaron	100
		jabłka	150
		masło	10
	herbata	herbata	1
		cukier	10

Załącznik 2.

Wykaz cen jednostkowych surowców i półproduktów z przelicznikiem jednostek

Lp.	Nazwa surowca/półproduktu	Jednostka	Cena [zł]
1.	mleko	litr	2,30
2.	chleb	kg	2,60
3.	bułka	kg	10,00
4.	masło	kg	20,00
5.	pomidor	kg	7,00
6.	szynka gotowana	kg	22,00
7.	bułka słodka	szt.	1,50
8.	banan	kg	5,00
9.	wafle nadziewane	kg	15,00
10.	makaron	kg	6,00
11.	jabłka	kg	4,00
12.	herbata	kg	20,00
13.	cukier	kg	3,50

Przelicznik jednostek

mleko	1litr	1kg
bułka słodka	1 szt.	0,05 kg

Załącznik 3.

Dane o zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów w posiłkach zgodnie z jadłospisem dziennym

Nazwa posiłku	Ilość białka [g]	Ilość tłuszczu [g]	Ilość węglowodanów [g]
I śniadanie	20,8	26,0	58,0
II śniadanie	3,0	2,3	23,5
Obiad	15,0	28,9	72,5
Podwieczorek	3,9	7,1	54,6
Kolacja	8,1	9,2	93,2

Przeliczniki Atwatera: 1 g białka dostarcza 4 kcal, 1g tłuszczu 9 kcal, 1g węglowodanów 4 kcal

Załącznik 4.

Propozycja tabeli do sporządzenia kalkulacji kosztów

Zapotrzebowanie żywnościowe (bez uwzględniania obiadu)					Kalkulacja kosztów	
Lp.	Nazwa surowca/półproduktu	Jednostka miary	Ilość surowca/półproduktu na 1 porcję	Ilość surowca/półproduktu na 20 porcji	Cena jednostkowa [zł]	Wartość surowca/półproduktu [zł]

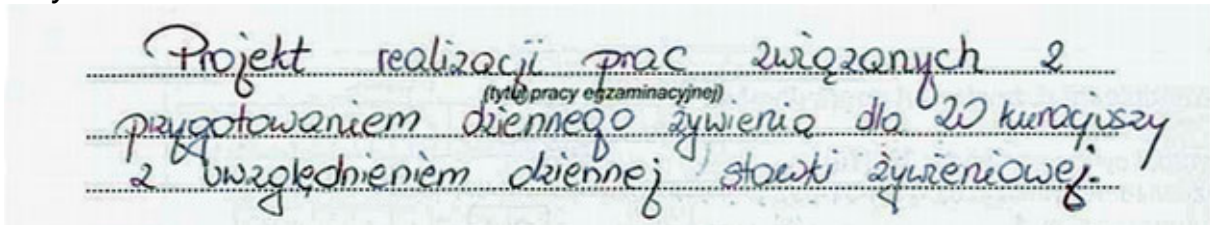
Ocenię przez egzaminatorów podlegały następujące elementy projektu realizacji prac:

1. Tytuł.
2. Założenia.
3. Zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty niezbędne do przygotowania 4 spośród 5 posiłków: śniadania, II śniadania, podwieczorku i kolacji dla 20 osób.
4. Kalkulacja kosztów żywienia uwzględniająca całkowity i jednostkowy koszt dziennego żywienia.
5. Wykaz zastawy stołowej potrzebnej do jednoporcjowego wydania posiłków wchodzących w skład dziennego wyżywienia dla jednej osoby.
6. Wykaz kolejnych prac niezbędnych podczas przygotowania obiadu, od pobrania surowców z magazynu do momentu ekspedycji potraw, w dowolnej formie np. listy czynności, schematu blokowego lub opisu wykonania potraw.
7. Ocena jakości całodziennego żywienia.
8. Praca egzaminacyjna jako całość.

Ad. I. Tytuł pracy egzaminacyjnej

Tytuł pracy powinien odnosić się do najważniejszych informacji zawartych w pracy, czyli że projekt realizacji prac dotyczy dziennego żywienia 20 kuracjuszy. Powinien także być zwięzły i krótki, nie może być poleceniem. Większość zdających bardzo dobrze poradziła sobie z tym elementem.

Przykład 1

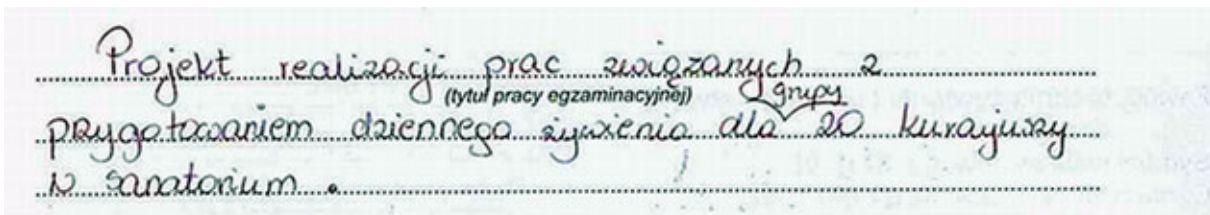

Projekt realizacji prac związanych z
(tytuł pracy egzaminacyjnej)
przygotowaniem dziennego żywienia dla 20 kuracjuszy
z uwzględnieniem dziennej zastawy żywnościowej.

Przykład 2

1. Projekt realizacji prac związanych z przygotowaniem
(tytuł pracy egzaminacyjnej)
dziennego żywienia dla 20 kuracjuszy w sanatorium oraz
ocena jakości całodziennego żywienia.

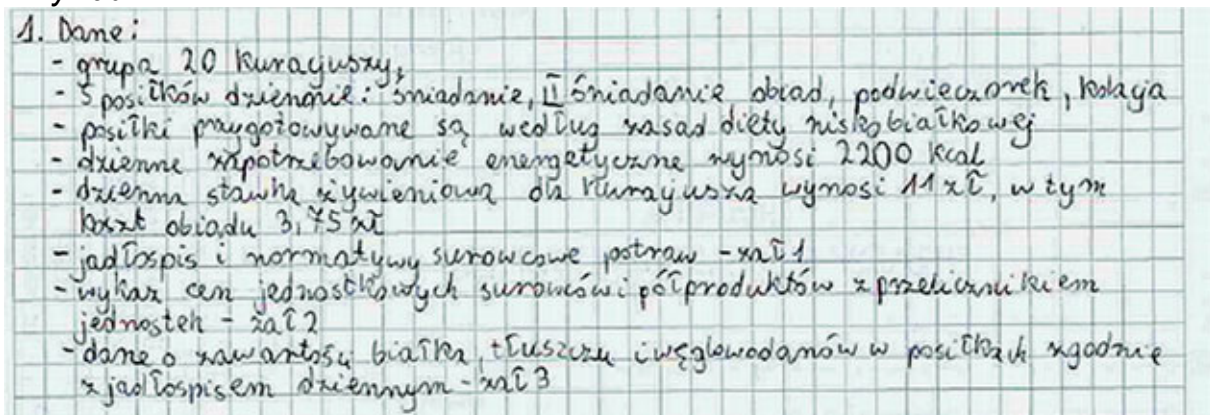

Projekt realizacji prac związanych z
(tytuł pracy egzaminacyjnej) grupy
przygotowaniem dziennego żywienia dla 20 kuracjuszy
w sanatorium.

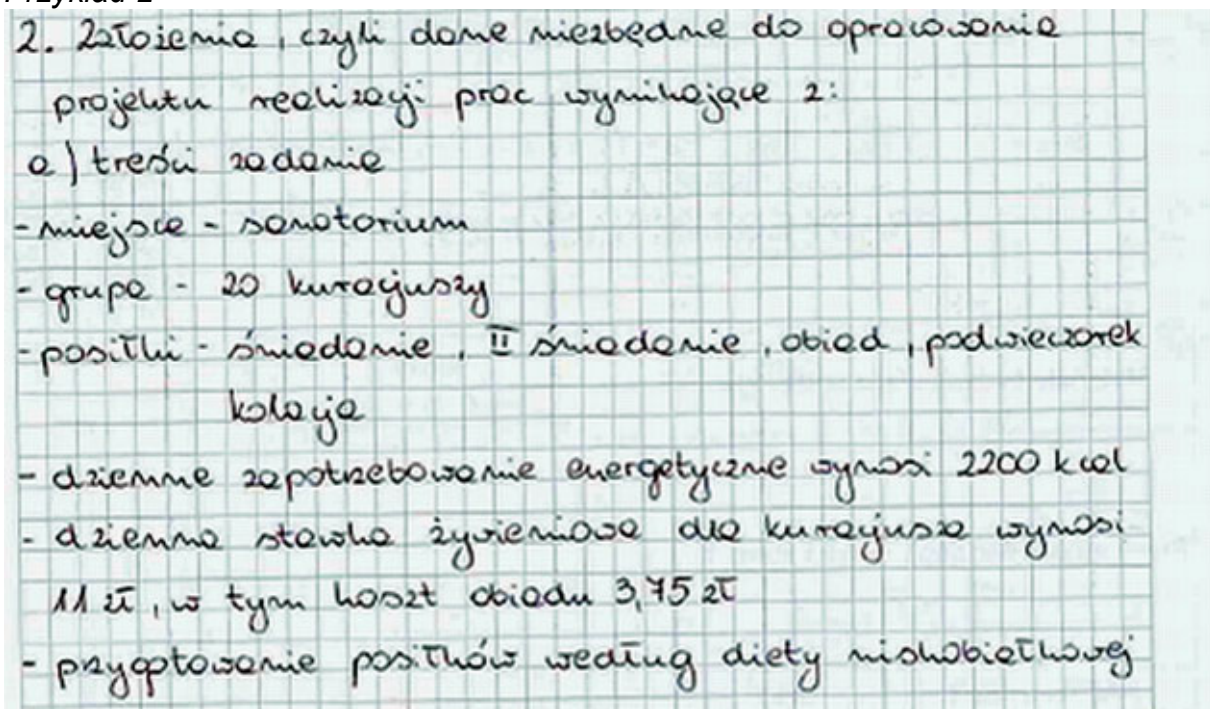
Ad. II. Założenia

Założenia powinny zawierać wszystkie dane istotne dla rozwiązania projektu. Część założeń zawartych jest w treści zadania inne w załącznikach, o których również należy pamiętać. Zdający raczej dobrze radzili sobie z tą częścią pracy, zdarzały się jednak braki pojedynczych danych lub założenia wypisane w sposób nieprzemysłany, tzn. przepisane spore fragmenty zadania.

Przykład 1

Przykład 2

- b) dokumentacji
- jadłospis i normatywy surowcowe potraw - załącznik 1.
  - Wykaz cen jednostkowych surowców i półproduktów z przeliczeniem jednostek - załącznik 2.
  - dane o zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów w posiłkach zgodnie z jadłospisem dziennym - załącznik 3.

Przykład 2

2. Założenia:
- miejsce przyjęcia - sanatorium
  - ilość przyjmowanych osób - grupa 20 kuracjuszy
  - ilość posiłków - 5 (śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja).
  - rodzaj diety - miskobiałkowa
  - dzienne zapotrzebowanie energetyczne - 2200 kcal
  - dzienne stawkę przyjmowaną dla kuracjusza - 11 zł ;
w tym koszt obiadu - 3,75 zł.
  - wydanie menu potraw - jednorazowo.
  - jadłospis i normatywy surowcowe potraw - załącznik 1.
  - wykaz cen jednostkowych surowców i półproduktów z przeliczeniem jednostek - załącznik 2.
  - dane o zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów w posiłkach zgodnie z jadłospisem dziennym - załącznik 3.

Ad. III. Zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty

Duża część zdających w sposób prawidłowy przedstawiła zapotrzebowanie. Najczęściej spotykane błędy to nieprawidłowe przeliczenie ilości masła, które było podane w dwóch pozycjach oraz zaplanowanie butek w g lub kg, powinno być natomiast w sztukach tj. 20 sztuk.

Przykład 1

3. Sporządzam zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty niezbędne do przygotowania 4 posiłków dla 20 osób.

Lp.	Nazwa surowca / półproduktu	jednostka miary	ilość w g na 1 porcję	ilość dla 20 osób w g	ilość dla 20 osób w jedn. miary
1.	mleko	l	200	4 000	4,00
2.	chleb	kg	50	1 000	1,00
3.	bułka	kg	50	1 000	1,00
4.	masło	kg	20	400	0,40
5.	pomidor	kg	80	1 600	1,60
6.	szynka gotowana	kg	50	1 000	1,00
7.	bułka słodka	szt.	50	1 000	20
8.	banan	kg	170	3 400	3,40
9.	wafle maderowane	kg	25	500	0,50
10.	makaron	kg	100	2 000	2,00
11.	jabłko	kg	150	3 000	3,00
12.	herbata	kg	1	20	0,02
13.	ciukier	kg	10	200	0,20

Przykład 2

3. Zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty niezbędne do przygotowania 4 spośród 5 posiłków: (Śniadania, Śniadania, podwieczorek, kolacji) dla 20 osób. (zakaznik 1, 4).

ZAPOTRZEBOWANIA ŻYWIŃCIE				
Lp.	NAMNA SUROWCA / PÓLPRODUKTU	j.m.	ILUŚĆ SUROWCA - PÓLPRODUKTU NA 1 PORCJĘ	ILUŚĆ SUROWCA - PÓLPRODUKTU NA 20 PORCJI
1.	mleko	g	200	4000
2.	chleb	g	50	1000
3.	bułka	g	50	1000
4.	masło	g	20	400
5.	pomidor	g	80	1600
6.	szynka gotowana	g	50	1000
7.	bułka słodka	g	50	1000
8.	banan	g	170	3400
9.	wafle maderowane	g	25	500
10.	makaron	g	100	2000
11.	jabłko	g	150	3000
12.	herbata	g	1	20
13.	ciukier	g	10	200

Przykład 3

3 Zapotrzebowanie żywnościowe na surowce i półprodukty niezbędne do przygotowanie 4 spośród 5 posiłków: śniadanie, "śniadanie", podwieczorek i kolacji dla

20 osób, w formie listy zbiorczej, przygotowanej do pobrania z menu

Lp	Nazwa surowca / półproduktu	Jednostka miary	Ilość na 1 porcję	Ilość na 20 porcji
1	mleko	kg	0,20	4,00
2	chleb	kg	0,05	1,00
3	bułki	kg	0,05	1,00
4	masło	kg	0,02	0,40
5	pomidor	kg	0,08	1,60
6	szynka odtawiona	kg	0,05	1,00
7	butelki sódki	szt	1	20,00
8	beniowa	kg	0,17	3,40
9	wafle medycyjskie	kg	0,025	0,50
10	melkaron	kg	0,10	2,00
11	jabłko	kg	0,15	3,00
12	herbata	kg	0,001	0,02
13	cukier	kg	0,01	0,20

Ad. IV. Kalkulacja kosztów całodziennego wyżywienia dla 20 osób

Kalkulacja jest ściśle powiązana z zapotrzebowaniem, dlatego pomyłki w zapotrzebowaniu są najczęstszym powodem błędów w kalkulacji. Część zdających zapomniiała o którymś z elementów tego punktu. Dotyczy to np. uwzględnienia kosztu obiadu oraz przeliczenia wartości na jedną i dwadzieścia osób. Istotnym elementem kalkulacji, o którym nie zawsze pamiętali zdający było porównanie kosztu jednostkowego ze stawką żywieniową.

Przykład 1

1) Kalkulacja kosztów żywienia uwzględniająca wartości i jednostkowy koszt dziennego żywienia oraz porównanie obliczonego dziennego jednostkowego kosztu żywienia wg. jedłospisu z przyjętą dzienną stawką żywieniową, wraz z komentarzem odnoszącym się do tego porównania

Kp	Nazwa surowca półproduktu	J. miary	ilość na 20 porcji	cena jednost.	wartość surowca półproduktu
1	mleko	l	4,00	2,30	9,20
2	chleb	kg	1,00	2,60	2,60
3	butla	kg	14,00	10,00	10,00
4	mięso	kg	0,40	20,00	8,00
5	porzeczka	kg	1,60	7,00	11,20
6	szynka gotowana	kg	1,00	22,00	22,00

7	bułka stodka	szt	20	1,50	30,00
8	banan	kg	3,40	5,00	17,00
9	wafle mediewskie	kg	0,50	15,00	7,50
10	małżonki	kg	2,00	6,00	12,00
11	jabłka	kg	3,00	4,00	12,00
12	herbata	kg	0,02	20,00	0,40
13	całki	kg	0,20	3,50	0,70
Razem:					142,60

Koszt obiadu

Koszt jednostkowy obiadu wynosi 3,75 zł

Koszt całkowity obiadu wynosi $3,75 \text{ zł} \cdot 20 = 75,00 \text{ zł}$

Koszt całkowity żywienia dziennego wynosi $142,60 + 75 \text{ zł} = 217,60 \text{ zł}$

Koszt jednostkowy żywienia dziennego wynosi

$$217,60 \text{ zł} : 20 = 10,88 \text{ zł}$$

Odp: Koszt obiadu żywnościowy całodziennego wyżywienia jest dobrze ułożony pod względem kosztów dla jednej osoby ponieważ jest między obliczoną a przyjętą, stąd 0,12 zł różnicy

Przykład 2

4. Kalkulacja kosztów żywienia uwzględniająca całkowity i jednostkowy koszt dziennego żywienia (z uwzględnieniem podanego kosztu obiadu) oraz porównanie obliczonego dziennego jednostkowego kosztu żywienia z przyjętą dzienną stawką żywnościową, wraz z komentarzem.
(załącznik 1, 2, 4).

KALKULACJA KOSZTÓW.					
lp.	NARWA SUROWCA PÓŁPRODUKTU	ILOŚĆ SUROWCA PÓŁPRO- DUKTU	j.m.	CENA JEDNOSTKOWA [zł]	CENA CAŁKOWITA. [zł]
1.	mleko	4,0	l	2,30	9,20
2.	chleb	1,0	kg	2,60	2,60
3.	bułka	1,0	kg	10,00	10,00
4.	masło	0,4	kg	20,00	8,00
5.	pomidor	1,6	kg	7,00	11,20
6.	szynka gotowana	1,0	kg	22,00	22,00
7.	bułka słodka	20	szt	1,50	30,00
8.	banan	3,4	kg	5,00	17,00
9.	herbata kawowa	0,5	kg	15,00	7,50
10.	malinami	2,0	kg	6,00	12,00
11.	jabłko	3,0	kg	4,00	12,00
12.	herbata	0,2	kg	20,00	0,40
13.	celwer	0,2	kg	3,50	0,70
RAZEM :					142,60
WARTOŚĆ OBIADU DLA 20 OSÓB :					95,00 (3,75 × 20)
RAZEM :					217,60
KOSZT WYŻYWIENIA NA 1 OSOBE :					10,88

KOMENTARZ:

Obliczamy dziennie, jednostkowy koszt żywienia wynosi 10,88 zł;
 dziennie stanke żywienia dla kucharza wynosi 11,00.
 Tak więc obliczamy koszt żywienia dla jednej osoby, na
 jednym dniu mieszki się w ustalonyj stawce żywienia.

Ad. V. Wykaz niezbędnej zastawy stołowej

Wykaz zastawy stołowej nie sprawiał zdającym większych problemów, nie zawsze pamiętano jednak o tym, że zastawa przeznaczona miała być dla jednej osoby i pojawiała się liczba sztuk-20. Nie wszyscy zdający pamiętali także, aby poszczególne elementy zastawy przyporządkować do poszczególnych posiłków.

Przykład 1

5) Wykaz zastawy stołowej potrzebnej do jednorazowego
wydania posiłków wchodzących w skład dziennego wyżywienia
dla jednej osoby.

Posiłek	Zastawa stołowa
I śniadanie	kubek, talerzyk mały, koszyk na pieczywo, nóż,
II śniadanie	talerzyk
Obiad (zupa) (jajko sadzone) (kompot z owoców)	talerni głęboki, łyżka stołowa, ~~talerni płyty~~ , koszyk na chleb, talerz płaski, widelec, nóż sztućca, łyżeczka
Podwieczorek	talerzyk
Kolacja	talerni płaski, widelec, sztućca, łyżeczka.

Przykład 2

Wykaz zastawy stołowej potrzebnej do jednorazowego wydania posiłków wchodzących w skład dziennego żywienia dla jednej osoby.

I śniadanie

talerzyk	1szt
kubek	1szt
nóż	1szt
widelec	1szt

II śniadanie

talerzyk	1szt

Obiad

Zupa

talerni głęboki	1szt
łyżka	1szt

<u>II danie</u>	
talerz płytki	1szt
widelec	1szt
noż	1szt
<u>kompot</u>	
szklanka	1szt
podstawa pod szklankę	1szt
łyżeczka	1szt
<u>Podwieczorek</u>	
talerzyk deserowy	1szt
<u>Kolacja</u>	
talerz płytki	} makaron zapiekany 1szt
widelec	
kubek	} herbata 1szt
łyżeczka	

Przykład 3

5. Wykaz zastawy stołowej potrzebnej do wydania posiłków wchodzących w skład dziennego wyżywienia dla 1 osoby.

<u>I śniadanie:</u>	
	1 szklanka
	1 talerzyk ma masło
	1 talerzyk ma szynkę i pomidor
	1 talerzyk zastawowy ma burkę lub ziem
<u>II śniadanie:</u>	
	1 talerzyk
<u>obiad:</u>	
	1 talerz głęboki
	1 łyżka
	1 talerz zasadniczy
	1 widelec
	1 noż
	1 szklanka
	1 łyżeczka do owoców
<u>podwieczorek:</u>	
	1 talerzyk deserowy
<u>kolacja:</u>	
	1 talerz zasadniczy
	1 filiżanka z podstawką
	1 cukierniczka

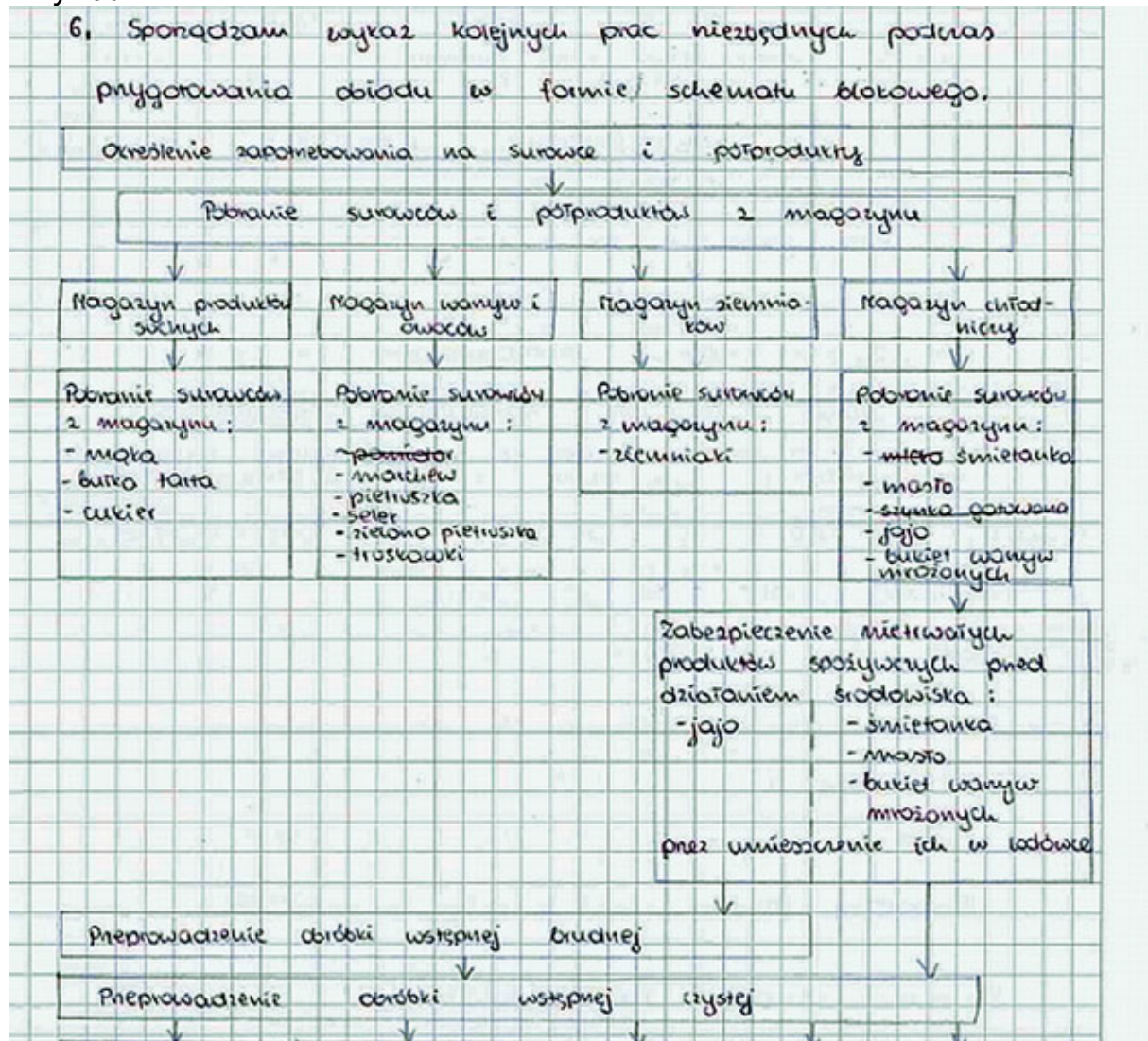

Ad . VI. Wykaz kolejnych prac niezbędnych do przygotowania obiadu

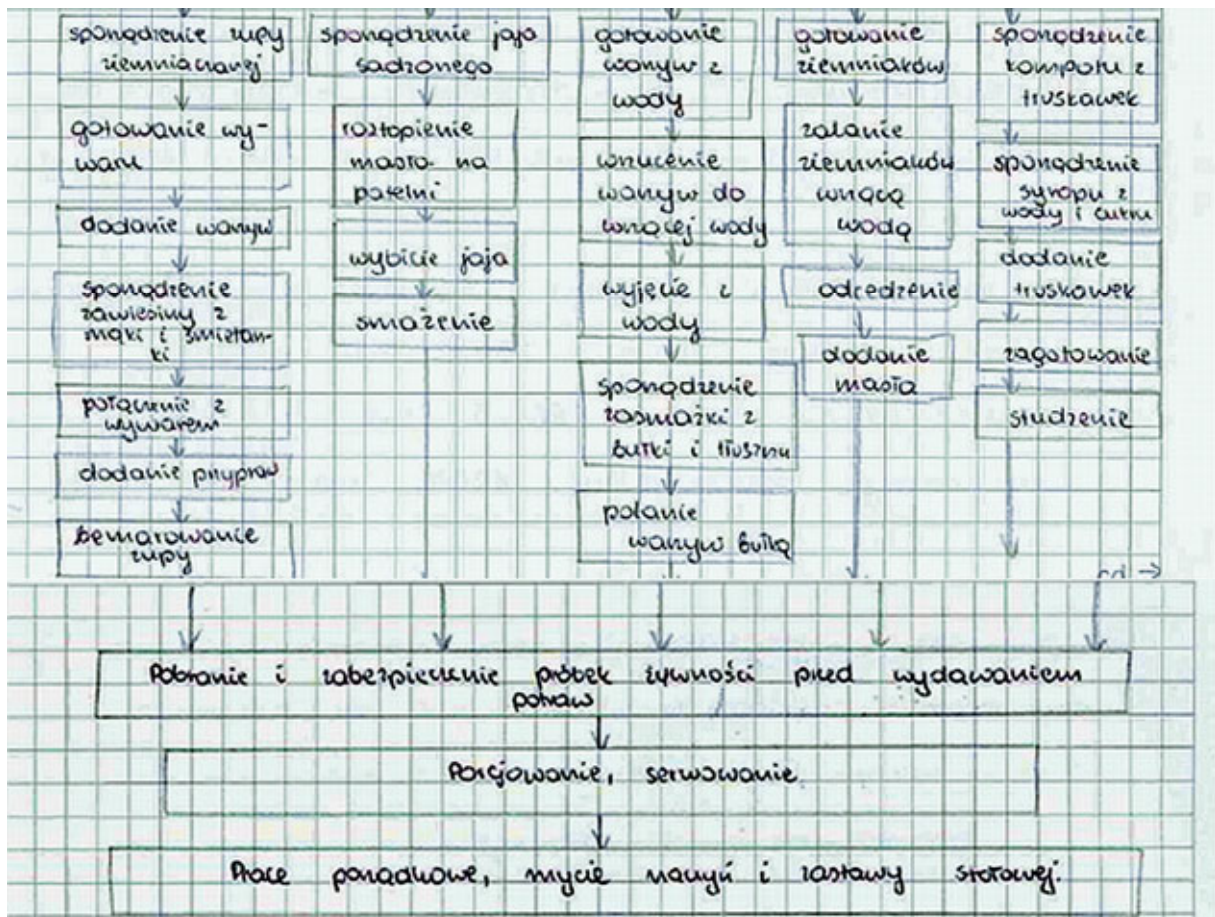
Wykaz kolejnych prac zdający mogli przedstawić w dowolnej formie np. listy czynności lub schematu blokowego. Najczęściej wybierano formę schematu blokowego.

Ten punkt projektu sporej części zdających sprawiał problemy. Najczęstsze błędy to brak któregoś z elementów np. obróbki brudnej lub czystej, ekspedycji potraw, pojawiały się także prace, które nie przedstawiały sposobu sporządzania poszczególnych potraw.

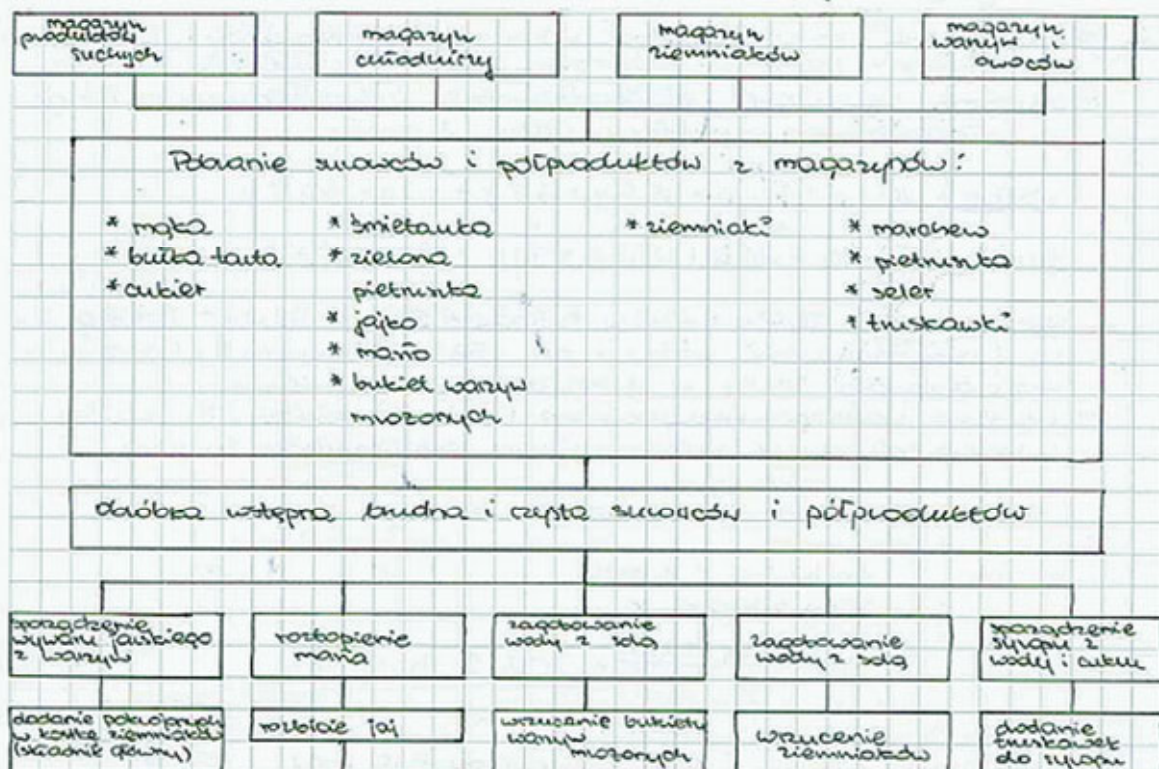
Przykład 1

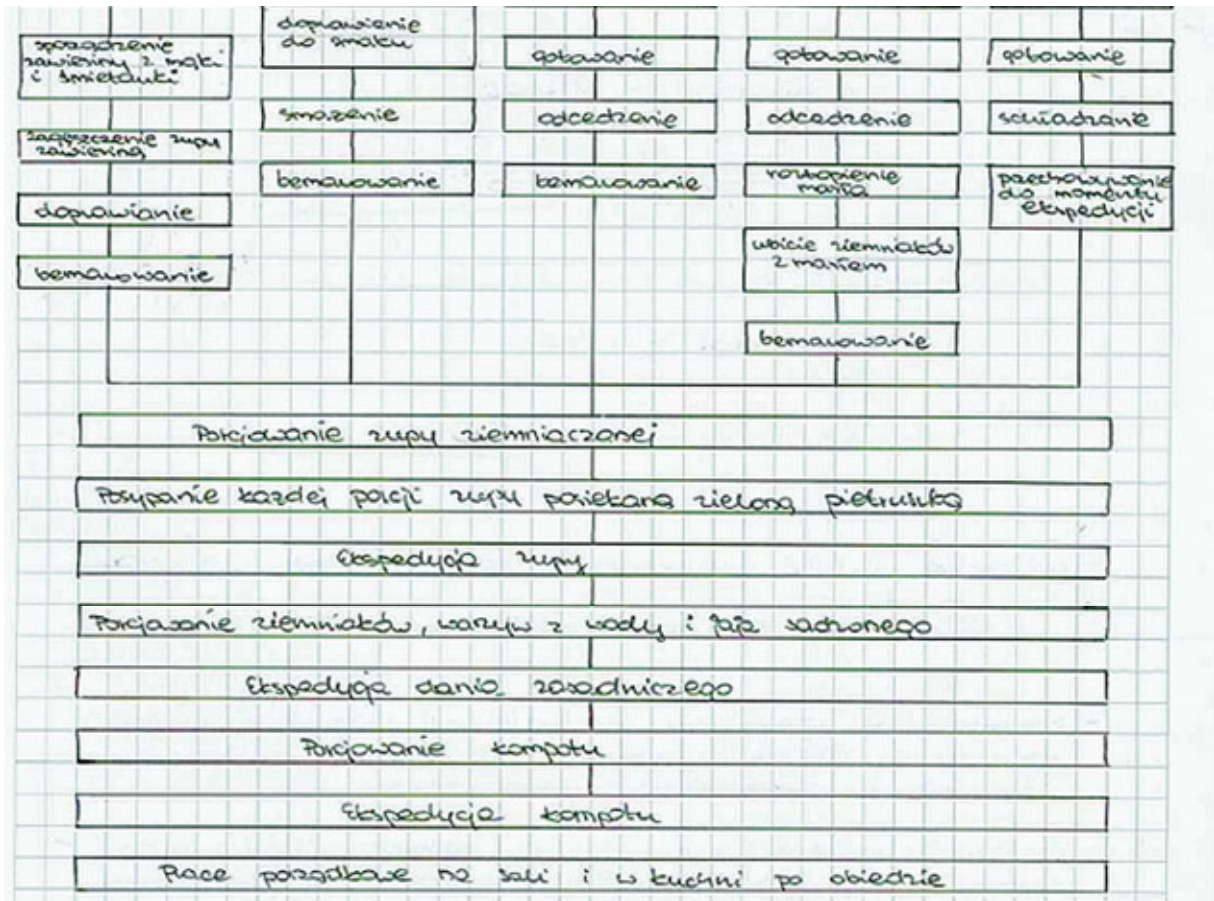

Przyklad 2

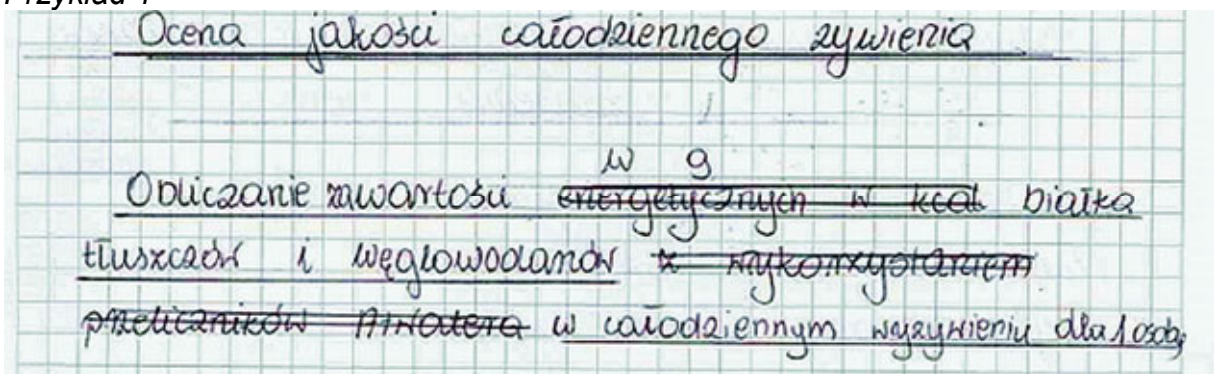

Ad. VII. Ocena jakości żywienia

Obliczenie zawartości białka, tłuszczu, węglowodanów w całodziennym wyżywieniu dla większości zdających nie było trudne, problemy pojawiały się przy przeliczaniu wartości energetycznej na podstawie przeliczników Atwatera
 Zdarzały się prace, w których pomimo prawidłowych obliczeń brakowało odniesienia do dziennego zapotrzebowania na energię (2200 kcal) oraz komentarza.

Przykład 1

Nazwa posiłku	Ilość białka [g]	Ilość tłuszczu [g]	Ilość węglowodanów [g]
I śniadanie	20,8	26,0	58,0
II śniadanie	3,0	2,3	23,5
obiad	15,0	28,9	72,5
Podwieczorek	3,9	7,1	54,6
kolacja	8,1	9,2	93,2
Razem	50,8 g	73,5 g	301,8 g

Osoba zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów dla osoby

50,8 g białka

73,5 g tłuszczu

301,8 g węglowodanów

Obliczanie wartości energetycznej w kcal białka, tłuszczu i węglowodanów z wykorzystaniem mnożników

białko $50,8g \times 4kcal = 203,2 kcal$

tłuszcze $73,5g \times 9kcal = 661,5 kcal$

węglowodany $301,8g \times 4kcal = 1207,2 kcal$

Obliczona wartość energetyczna całodziennego żywienia

białko 203,2 kcal

tłuszcze 661,5 kcal

węglowodany 1207,2 kcal

Razem 2071,9 kcal

Dzienne

Komentarz w odniesieniu do obliczonej
rzeczywistej wartości energetycznej dziennego
wyżywienia w porównaniu x założoną wartość
wapotrzebowania energetycznego

rzeczywista obliczona wartość energetyczna dziennego
wyżywienia wynosi 2071,9 kcal
założoną wartość wapotrzebowania energetycznego
w diecie niskobiałkowej wynosi 2200 kcal

Komentarz:

Rzeczywista obliczona wartość energetyczna
dziennego wyżywienia która wynosi 2071,9 kcal
jest ~~nie~~ ^{lecz} ~~mniejsza~~ ^{mniejsza} niż ~~z~~ ^z założoną wartość wapotrzebowania
energetycznego w diecie niskobiałkowej która wynosi 2200 kcal.

Przykład 2

9. Sponadłam ocenę jakości całodziennego żywienia.

Obliczam zawartość białka w całodziennym wyżywieniu
dla 1 osoby :

$$20,8 \text{ g} + 3,0 \text{ g} + 15,0 \text{ g} + 3,9 \text{ g} + 8,1 \text{ g} = 50,8 \text{ g}$$

zawartość białka dla 1 osoby wynosi 50,8 g.

Obliczam zawartość tłuszczu w całodziennym wyżywieniu
dla 1 osoby :

$$26,0 \text{ g} + 2,3 \text{ g} + 28,9 \text{ g} + 7,1 \text{ g} + 9,2 \text{ g} = 73,5 \text{ g}$$

zawartość tłuszczu dla 1 osoby wynosi 73,5 g.

Obliczam zawartość tłuszczu w codziennym wyżywieniu dla 1 osoby:

$$26,0 \text{ g} + 2,3 \text{ g} + 28,9 \text{ g} + 7,1 \text{ g} + 9,2 \text{ g} = 73,5 \text{ g}$$

Zawartość tłuszczu dla 1 osoby wynosi 73,5 g.

Obliczam zawartość węglowodanów w codziennym wyżywieniu dla 1 osoby:

$$58,0 \text{ g} + 23,5 \text{ g} + 72,5 \text{ g} + 54,6 \text{ g} + 93,2 \text{ g} = 301,8 \text{ g}$$

Zawartość węglowodanów dla 1 osoby wynosi 301,8 g.

Obliczam wartość energetyczną białka, tłuszczów i węglowodanów.

białko: $50,8 \text{ g} \cdot 4 \text{ kcal} = 203,2 \text{ kcal}$

tłuszcze: $73,5 \text{ g} \cdot 9 \text{ kcal} = 661,5 \text{ kcal}$

węglowodany: $301,8 \text{ g} \cdot 4 \text{ kcal} = 1207,2 \text{ kcal}$

Obliczam wartość energetyczną codziennego wyżywienia.

$$203,2 \text{ kcal} + 661,5 \text{ kcal} + 1207,2 \text{ kcal} = 2071,9 \text{ kcal}$$

Wartość energetyczna codziennego wyżywienia

wynosi 2071,9 kcal.

Obliczam dopuszczalną różnicę ^{w odniesieniu do} wartości energetycznej:

$$2200 \text{ kcal} + 10\% = 2420 \text{ kcal}$$

$$2200 \text{ kcal} - 10\% = 1980 \text{ kcal}$$

Wnioski:

Żywnienie jest prawidłowe. Wartość energetyczna

codziennego wyżywienia mieści się w normie

(tj. $2420 \text{ kcal} - 1980 \text{ kcal}$), gdyż wynosi 2071,9 kcal.

Przykład 3

7. Ocena jakości codziennego żywienia zawierająca:

- obliczone zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów (w g) w codziennym wyżywieniu dla 1 osoby

$$\text{białko: } 20,8g + 3,0g + 15,0g + 3,9g + 8,1g = 50,8g$$

$$\text{tłuszcz: } 26,0g + 2,3g + 28,9g + 4,1g + 9,2g = 73,5g$$

$$\text{węglowodany: } 58,0g + 23,5g + 72,5g + 54,6g + 93,2g = 301,8g$$

dla 1 osoby zawartość białka wynosi 50,8g, tłuszczu 73,5g, a węglowodanów 301,8g w codziennym wyżywieniu.

- obliczone wartości energetyczne (w kcal) białka, tłuszczu i węglowodanów z wykorzystaniem przeliczników Atwatera

$$\text{białko: } 50,8g \quad 1g \text{ białka} - 4 \text{ kcal}$$

$$1g \text{ białka} - 4 \text{ kcal}$$

$$50,8g \text{ białka} - x$$

$$x = \frac{50,8g \cdot 4 \text{ kcal}}{1g} = \underline{203,2 \text{ kcal}}$$

$$\text{tłuszcz } 73,5g \quad 1g \text{ tłuszczu} - 9 \text{ kcal}$$

$$1g \text{ tłuszczu} - 9 \text{ kcal}$$

$$73,5g - x$$

$$x = \frac{73,5g \cdot 9 \text{ kcal}}{1g} = \underline{661,5 \text{ kcal}}$$

$$\text{węglowodany: } 301,8g \quad 1g \text{ węglowodanów} - 4 \text{ kcal}$$

$$1g \text{ węglow.} - 4 \text{ kcal}$$

$$301,8g - x$$

$$x = \frac{301,8g \cdot 4 \text{ kcal}}{1g} = \underline{1207,2 \text{ kcal}}$$

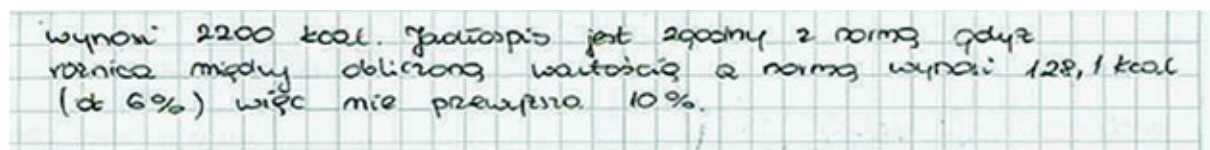
- obliczoną wartość energetyczną codziennego wyżywienia

$$203,2 \text{ kcal} + 661,5 \text{ kcal} + 1207,2 \text{ kcal} = 2071,9 \text{ kcal}$$

- komentarz w odniesieniu do obliczonej rzeczywistej wartości energetycznej dziennego wyżywienia w porównaniu z założoną wartością zapotrzebowania energetycznego.

obliczoną wartość energetyczną ~~codziennego~~ codziennego wyżywienia wynosi 2071,9 kcal, natomiast przyjęte norme

wynosi 2200 kcal. Spadek jest zgodny z normą, gdyż różnica między obliczoną wartością a normą wynosi 128,1 kcal (ok 6%) więc nie przewyższa 10%.

Ad. VIII. Praca egzaminacyjna jako całość

W tym obszarze praca oceniana jest pod względem jej przejrzystości, poprawności merytorycznej i terminologicznej. Istotna jest forma i sposób przedstawienia rozwiązania oraz, aby poszczególne elementy zostały połączone ze sobą w sposób logiczny i uporządkowany.